

URZĄD PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli
37-450 Stalowa Wola
ul. Dmowskiego 8
stalowawola.praca.gov.pl

Program promocji zatrudnienia
oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy
w powiecie stalowowolskim
na lata 2021-2025

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza społeczno-gospodarcza powiatu stalowowolskiego	5
1.1. Ogólna charakterystyka powiatu.....	5
1.2. Demografia	5
1.3. Edukacja.....	9
1.4. Gospodarka	12
2. Analiza bezrobocia w powiecie stalowowolskim.....	17
2.1 Ogólna charakterystyka bezrobocia.....	17
2.2 Struktura bezrobotnych w powiecie stalowowolskim.....	19
2.3 Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	22
3. Zapotrzebowanie na pracowników w powiecie stalowowolskim	24
3.1 Oferty pracy zgłoszone do PUP	24
3.2 Zawody nadwyżkowe i deficytowe	25
4. Badanie pracodawców powiatu stalowowolskiego „Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2020” – wybrane wyniki.....	28
5. Analiza SWOT lokalnego rynku pracy	31
6. Misja Powiatowego Urzędu Pracy	33
7. Założenia Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie stalowowolskim na lata 2021-2025 – cele strategiczne i szczegółowe.....	34
8. Realizatorzy Programu i mierniki monitorowania stopnia realizacji celów	38
9. Spójność Programu z innymi dokumentami strategicznymi	45

Wstęp

„Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie stalowowolskim na lata 2021-2025” jest odpowiedzią na potrzeby lokalnego rynku pracy w zakresie wzrostu zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.

Opracowanie Programu stanowi także wypełnienie obowiązku powiatu określonego w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy do zadań samorządu powiatu należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 została przyjęta przez Radę Powiatu Stalowowolskiego w kwietniu br.

W oparciu o dane statystyczne dotyczące lokalnego rynku pracy w obszarach: demografia, edukacja, gospodarka i bezrobocie, zgłaszane przez pracodawców zapotrzebowanie na pracowników oraz analizę SWOT została określona misja oraz przyjęte cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań, a także wskazane mierniki realizacji działań.

W opracowaniu korzystano z dostępnych na 30.04.2021 r. danych zastanych GUS - Bank Danych Lokalnych za lata 2018-2020 lub za inne wcześniejsze okresy, jeżeli były to ostatnie publikowane dane. Źródłem danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia były Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01 sporządzane przez Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli za lata 2018-2020.

Program będzie realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy oraz partnerów działających w powiecie stalowowolskim w obszarze rynku pracy.

Należy także pamiętać, że Program powstawał w czasie trwającej od 2020 roku epidemii COVID-19. Skutki epidemii bardzo mocno odczuła gospodarka oraz lokalny rynek pracy. Rozwojowe trendy w gospodarce zostały zahamowane wybuchem epidemii, a skutki kryzysu gospodarczego, które dotknęły wszystkich interesariuszy rynku pracy mogą być jeszcze długo odczuwalne. Zmieniająca się dynamicznie sytuacja wymaga ze strony Urzędu szybkiego reagowania i dostosowywania działań do oczekiwań pracodawców oraz sprawnej realizacji nowych zadań dotyczących wsparcia przedsiębiorców i utrzymania miejsc pracy wynikających z przepisów wprowadzających rozwiązania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Podejmowane przez PUP działania będą także dostosowywane do zachodzących na rynku zmian i występujących wyzwań związanych z pogłębiającym się deficytem kadr, aktywizacją grup biernych zawodowo, wykluczonych

z rynku ze względu na deficyty w kompetencjach społecznych i zawodowych, a także z wykorzystaniem możliwości wynikających z cyfrowej transformacji.

Analiza i prognozy zmian zachodzących na krajowym rynku pracy zostały określone w przyjętej w grudniu ubiegłego roku przez Radę Ministrów Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. W Strategii zostały wskazane kierunki działań (wyzwań) dla powiatowych urzędów pracy tj. znalezienie rozwiązań, dzięki którym uzupełniony zostanie niedobór pracowników w zawodach deficytowych, wspieranie bezrobotnych w rozwijaniu umiejętności i uzupełnianiu kwalifikacji dostosowanych do potrzeb pracodawców, zapewnienie skutecznego wsparcia osób niepełnosprawnych, wspieranie możliwości godzenia życia zawodowego z życiem prywatnym oraz lepsze ukierunkowanie doradztwa zawodowego i organizacja mentoringu osób bezrobotnych, w szczególności długotrwale. W ramach Programu PUP w Stalowej Woli będzie podejmował także te działania mając na względzie poprawę sytuacji i rozwiązywanie problemów występujących na lokalnym rynku pracy.

Program został opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli jako jednostkę organizacyjną powiatu, która realizuje politykę rynku pracy w ramach jej działań statutowych. Przyjęte w dokumencie cele i działania są spójne z założeniami polityki rozwoju kraju, województwa podkarpackiego oraz powiatu stalowowolskiego. Program jest także zgodny z priorytetami, o których mowa w dokumentach programowych określających kształt europejskiej polityki wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

Na podejmowane w ramach Programu działania istotny wpływ będzie miała także wysokość dostępnych środków Funduszu Pracy i środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Projekt Programu został przesłany do konsultacji instytucjom mającym istotny wpływ na kształt i funkcjonowanie rynku pracy, a zgłoszone propozycje zmian zostały w większości uwzględnione w jego ostatecznej treści. Projekt Programu został również pozytywnie zaopiniowany przez Powiatową Radę Rynku Pracy w Stalowej Woli.

Program będzie poddany monitorowaniu i ewaluacji po zakończeniu stanu epidemii, jak również w przypadku wystąpienia istotnych zmian w funkcjonowaniu urzędów pracy w związku z zapowiadaną reformą instytucjonalnej obsługi rynku pracy.

1. Analiza społeczno-gospodarcza powiatu stalowowolskiego

1.1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat stalowowolski jest najbardziej wysuniętym na północ powiatem województwa podkarpackiego. Powiat od zachodu graniczy z powiatem sandomierskim (województwo świętokrzyskie) i powiatem tarnobrzeskim, od południa - z powiatem kolbuszowskim, od wschodu - z powiatami nizańskim (województwo podkarpackie) i janowskim (województwo lubelskie), natomiast od północy - z powiatem krańickim (województwo lubelskie). Powiat o powierzchni 832 km² zajmuje 4,7% powierzchni województwa podkarpackiego. Administracyjnie powiat stalowowolski podzielony jest na cztery gminy wiejskie (Bojanów, Pysznica, Radomyśl nad Sanem, Zaleszany), jedną gminę miejsko-wiejską (Zaklików) oraz jedną gminę miejską (Stalowa Wola).

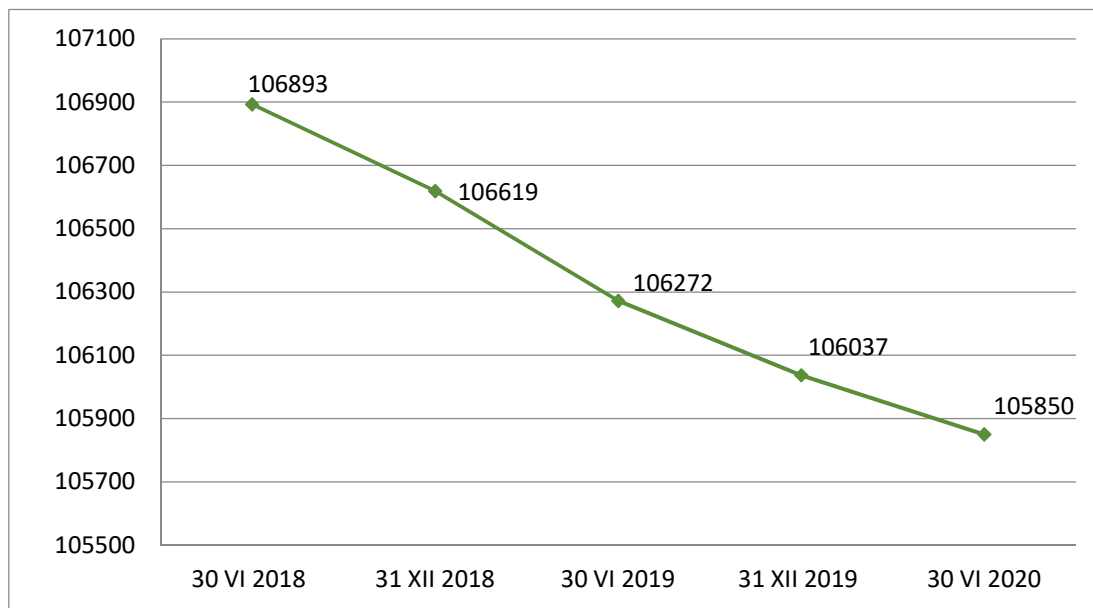
1.2. Demografia

Liczba mieszkańców powiatu stalowowolskiego systematycznie maleje, od 30 czerwca 2018 roku do 30 czerwca 2020 roku liczba osób zamieszkujących powiat stalowowolski zmniejszyła się o 1043 osoby. Prognozy zmiany liczby ludności przewidują dalszy spadek liczby mieszkańców powiatu stalowowolskiego – 98 570 osób w 2030 roku, 80 195 osób w 2050 roku¹. W Stalowej Woli przewidywany jest największy spadek mieszkańców w województwie podkarpackim wśród wszystkich gmin w województwie podkarpackim – 56 575 osób w 2025 roku, 52 838 osób – 2030 roku². W połowie 2020 roku w powiecie stalowowolskim zameldowanych było 105 850 osób (prognozowano 105 063), z czego 48,4% mieszkańców stanowili mężczyźni, zaś 51,6% kobiety. Współczynnik feminizacji na terenie powiatu od 2017 roku pozostaje na tym samym poziomie, tj. 106,0 co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadają statystycznie 106 kobiet. Gęstość zaludnienia powiatu wynosiła: w 2017 roku 129 mieszkańców na 1 km², w 2018 roku 128 mieszkańców na 1 km², a w 2019 roku 127 mieszkańców na 1 km². Należy także podkreślić, iż w 2018 roku w powiecie odnotowano przyrost naturalny wynoszący -60, a w 2019 roku wartość wskaźnika wyniosła -187. W 2019 roku wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności w powiecie był ujemny i wyniósł -1,76 (przed rokiem -0,56).

¹ „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017 rok

² „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050”, Główny Urząd Statystyczny, opracowanie 2014 rok

Rysunek 1. Liczba ludności powiatu stalowowolskiego na przestrzeni lat 2018-2020
(stan na 30 VI i 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Najwięcej mieszkańców powiatu stalowowolskiego zamieszkiwało gminę miejską Stalowa Wola. W 2019 roku mieszkańcy tej gminy stanowili 57% wszystkich mieszkańców powiatu stalowowolskiego. Na koniec 2019 roku najmniejszy udział w liczbie ludności powiatu stalowowolskiego mieli mieszkańcy gminy Bojanów (7,2%) oraz Radomyśla nad Sanem (6,9%).

Tabela 1. Ludność jednostek administracyjnych powiatu stalowowolskiego w 2019 r. (stan na 31 XII)

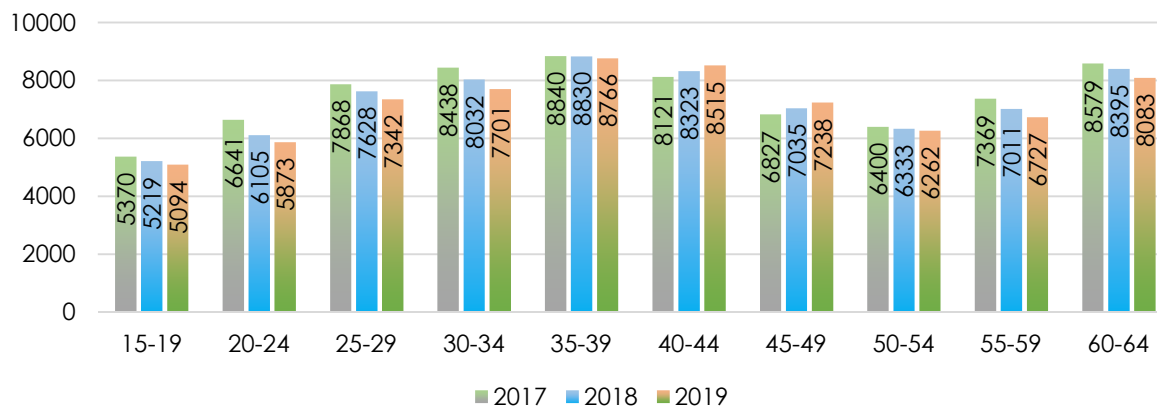
Typ jednostki	Nazwa jednostki	Udział w ogólnej ludności powiatu	Udział w ogólnej powierzchni powiatu
Gmina miejska	Stalowa Wola	57%	10,0%
Gmina wiejska	Bojanów	7,2%	21,5%
	Pysznicza	10,6%	17,6%
	Radomyśl nad Sanem	6,9%	16,1%
	Zaleszany	10,3%	10,5%
Gmina miejsko-wiejska	Zaklików	8,0%	24,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na koniec 2019 roku 14 240 mieszkańców powiatu było w biologicznej grupie wiekowej 0 – 14. W 2018 roku osób z tej grupy wiekowej było 14 441, a w 2017 roku 14 551. Mieszkańców

powiatu w wieku 15 – 64 lata w 2019 roku było 71 601, w 2018 roku – 72 910, natomiast w 2017 roku – 74 232. Od 2017 roku ciągły spadek liczebności grupy odnotowano w przedziałach wiekowych: 15-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 50-54, 55-59 oraz 60-64. Dostrzegalny był z kolei wzrost w grupach 40-44 oraz 45-49.

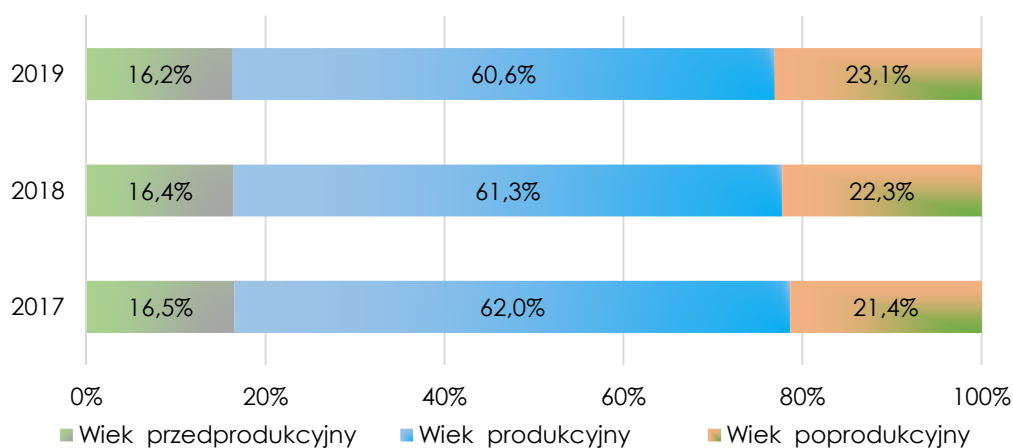
Rysunek 2. Liczba ludności według grup w wieku produkcyjnym (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na koniec 2019 roku 60,6% mieszkańców powiatu stalowowolskiego stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, 23,1% osoby w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej. Najmniej było osób w wieku przedprodukcyjnym, czyli osób w wieku od 0 do 17 lat - stanowili oni 16,2% ludności powiatu. Analiza danych na przestrzeni lat 2017-2019 wskazuje na stopniowe zmniejszanie się udziału osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym na rzecz zwiększania się grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Dostrzega się zatem zjawisko starzenia się społeczeństwa. W 2019 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 38,2 osoby w wieku poprodukcyjnym (odpowiednio w 2018 roku – 36,3 osoby, w 2017 roku 34,5 osoby).

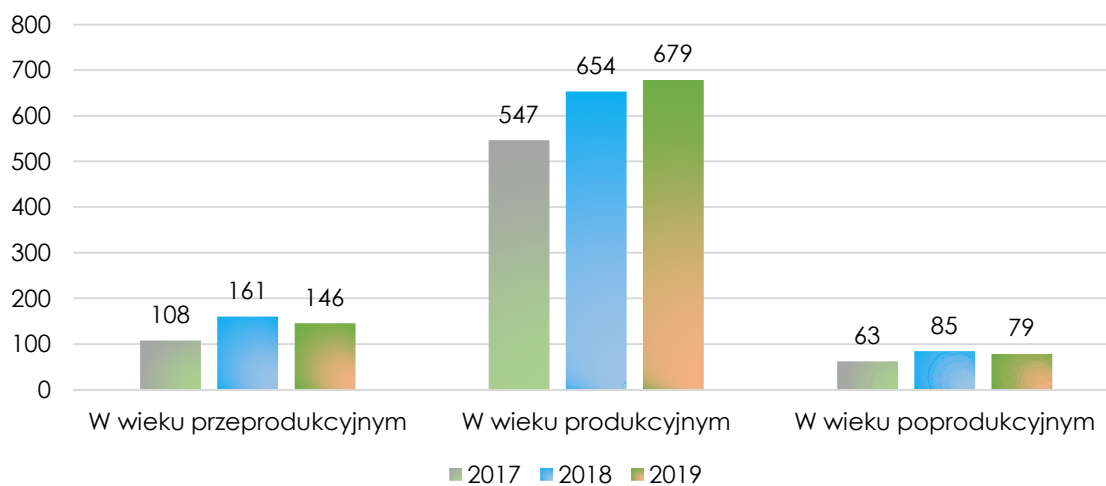
Rysunek 3. Ekonomiczne grupy wieku w powiecie stalowowolskim (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizie poddano liczbę wymeldowań do innych powiatów oraz za granicę wśród mieszkańców powiatu stalowowolskiego. Największą liczbę wymeldowań odnotowano w 2019 roku wśród osób w wieku produkcyjnym (679 wymeldowań).

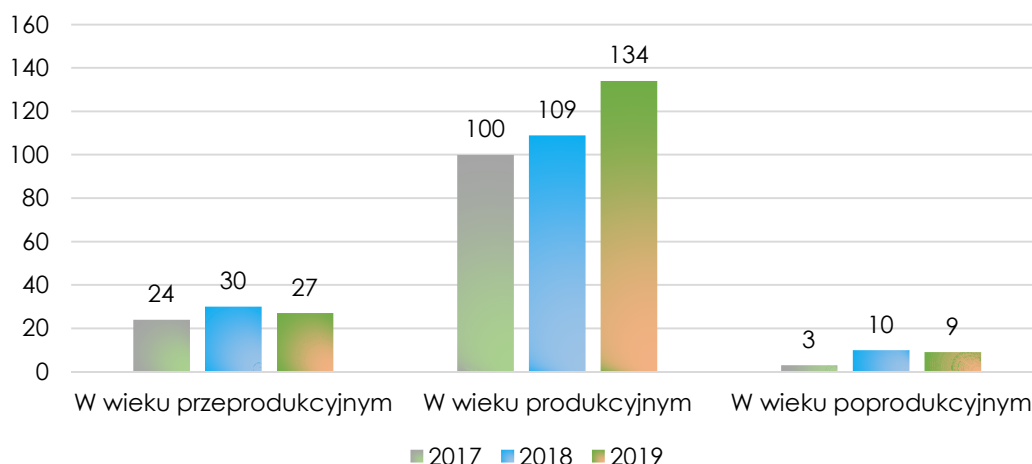
Rysunek 4. Liczba wymeldowań do innych powiatów (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W analizowanym okresie największą liczbę wymeldowań za granicę odnotowano w 2019 roku w grupie osób w wieku produkcyjnym, która wyniosła 134.

Rysunek 5. Liczba wymeldowań za granicę (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba osób wymeldowanych w ciągu roku z pobytu stałego, podobnie jak w latach poprzednich, przewyższała napływ ludności (zameldowania na pobyt stały). Poziom salda migracji na koniec 2019 roku wyniósł -444 osoby (w 2018 roku -508, a w 2017 roku -299), w tym saldo migracji wewnętrznych -355 osób (w 2018 roku -423, w 2017 roku -243), saldo migracji zagranicznych -89 osób (w 2018 roku -85, w 2017 roku -56). Należy zaznaczyć, że dostępne publiczne statystyki GUS dotyczące zjawiska migracji nie dostarczają wszystkich informacji potrzebnych do przeprowadzenia pełnej analizy tego zjawiska. W danych nie są bowiem uwzględniane osoby migrujące czasowo, jak i osoby migrujące długotrwale, ale nie zmieniające formalnego zameldowania.

1.3. Edukacja

Na koniec 2019 roku w wieku potencjalnie edukacyjnym znajdowało się 22 517 mieszkańców powiatu, z czego:

- 3595 dzieci w wieku 3 – 6 lat na poziomie wychowania przedszkolnego,
- 7955 dzieci w wieku 7 – 14 lat na poziomie kształcenia podstawowego,
- 4020 osób w wieku 15 – 18 lat na poziomie kształcenia ponadpodstawowego,
- 6947 osób w wieku 19 – 24 lata na poziomie kształcenia w szkołach wyższych.

W 2019 roku najliczniej występującą grupą edukacyjną w powiecie stalowowolskim były osoby w wieku 7 – 14 lat oraz 19 – 24 lata, natomiast najmniej liczną grupą były osoby w wieku 3 - 6 lat. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych z powiatu w 2019 roku wyniósł 93,81%, w 2018 roku wynosił on 92,45%, natomiast w 2017 roku – 90,1%.

Z uwagi na przeprowadzoną reformę systemu oświaty, której wynikiem był powrót do ośmioklasowych szkół podstawowych oraz likwidacja gimnazjów trudno porównać dane dotyczące uczniów i absolwentów szkół. Rok szkolny 2018/2019 był ostatnim rokiem funkcjonowania gimnazjów, a w roku szkolnym 2017/2018 w szkole podstawowej rozpoczęła się nauka w klasach siódmych, w związku z czym w 2018 roku nie było absolwentów szkół podstawowych. Natomiast odnotowany w 2019 roku znaczny wzrost uczniów szkół zasadniczych i średnich spowodowany był tym, że dalszą swoją edukację zaczęli równocześnie absolwenci szkół zarówno podstawowych jak i gimnazjów.

Tabela 2. Szkoły i ich uczniowie w powiecie stalowowolskim (stan na 31 XII)

Typ szkoły	Uczniowie			Absolwenci		
	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim
Szkoła podstawowa	7489	7463	-0,40%	-	931	-
Gimnazjum	952	-	-	912	930	-1,90%
Zasadnicze szkoły zawodowe	471	560	18,90%	166	147	-11,50%
Szkoły średnie zawodowe - technika	1764	2124	20,40%	380	418	10,00%
Szkoły ogólnokształcące	2012	2680	33,20%	650	638	-1,90%
Szkoły policealne	546	489	-10,40%	270	209	-22,60%

Znak „-” oznacza brak uczniów, brak absolwentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W 2019 roku na terenie powiatu funkcjonowało 36 szkół podstawowych 5 zasadniczych szkół zawodowych, 4 średnie szkoły zawodowe, 9 szkół ogólnokształcących oraz 4 szkoły policealne.

W 2018 roku spośród ogólnej liczby absolwentów średnich szkół zawodowych do egzaminu maturalnego przystąpiło 312 uczniów, natomiast 244 otrzymało świadectwo dojrzałości. Zdawalność egzaminów maturalnych wśród absolwentów średnich szkół zawodowych w 2018 roku wyniosła w powiecie 78,2%. Wśród absolwentów szkół ogólnokształcących 559 uczniów przystąpiło do egzaminu maturalnego, z czego 533 absolwentów otrzymało świadectwo dojrzałości. Zdawalność egzaminów maturalnych wśród absolwentów szkół ogólnokształcących w powiecie stalowowolskim w 2018 roku wyniosła 95,4%.

W powiecie stalowowolskim w 2017 oraz 2018 roku najwięcej uczniów zasadniczych szkół zawodowych oraz branżowych szkół I stopnia uczyło się na kierunkach inżynierjno-technicznych oraz architektura i budownictwo. Podgrupa kształcenia wyodrębniona

w ISCED-F – 2013 inżynieryjno-techniczna dominuje również wśród uczniów lokalnych szkół średnich zawodowych.

Tabela 3. Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia ISCED-F – 2013 (stan na 31 XII)

Podgrupa kierunków kształcenia	2017	2018	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim
zasadnicze szkoły zawodowe bez specjalnych			
artystyczna	0	0	0
biznesu i administracji	14	7	-7
inżynieryjno-techniczna	130	66	-64
produkcji i przetwórstwa	36	11	-25
architektury i budownictwa	81	28	-53
usługi dla ludności	73	34	-39
branżowe szkoły I stopnia bez specjalnych			
biznesu i administracji	5	9	4
inżynieryjno-techniczna	73	126	53
produkcji i przetwórstwa	15	33	18
architektury i budownictwa	35	54	19
Usługi dla ludności	33	74	41
technika (łącznie z technikami uzupełniającymi, liceami profilowanymi oraz szkołami ogólnokształcącymi, artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) bez specjalnych			
artystyczna	9	9	0
społeczna	67	64	-3
biznesu i administracji	287	301	14
technologii teleinformacyjnych	220	269	49
inżynieryjno-techniczna	506	461	-45
produkcji i przetwórstwa	15	9	-6
architektury i budownictwa	214	168	-46
usługi dla ludności	351	355	4
usług transportowych	141	128	-13
szkoły policealne bez specjalnych			
społeczna	0	45	45
medyczna	0	72	72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

1.4. Gospodarka

Według stanu na 31.12.2020 r. w rejestrze REGON w powiecie stalowowolskim zarejestrowanych było 9441 podmiotów gospodarczych (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie) i było to o 240 więcej niż na koniec 2019 roku oraz o 462 więcej w porównaniu z końcem 2018 roku.

Na koniec 2020 roku tylko 127 podmiotów zarejestrowanych w powiecie sklasyfikowało swoją działalność jako związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, rybactwem. Dominowały natomiast handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (2616 podmiotów) oraz budownictwo (1246 podmiotów). W tabeli 4 zaprezentowano szczegółową strukturę podmiotów gospodarki narodowej w powiecie stalowowolskim według sekcji PKD.

Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD 2007 (stan na 31 XII)

Sekcja Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007	2018	2019	2020	zmiana między wartością z 2020 a 2019 rokiem
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	127	132	127	-3,8%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	11	11	12	9,1%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	753	773	775	0,3%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną	11	12	13	8,3%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	32	36	38	5,6%
Sekcja F – Budownictwo	1072	1152	1246	8,2%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2635	2595	2616	0,8%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	508	531	533	0,4%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	256	266	264	-0,8%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	218	234	267	14,1%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	260	277	282	1,8%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	333	340	341	0,3%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	764	785	819	4,3%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	150	151	154	2,0%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	67	67	67	0,0%
Sekcja P – Edukacja	342	341	344	0,9%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	524	541	562	3,9%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	162	173	178	2,9%
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników;	738	767	783	2,1%
Razem	8963	9184	9421	2,6%

* Suma danych ogółem wg sekcji PKD nie równa się ich ogólnej liczbie, ze względu na brak danych w rejestrze REGON (2019 r. – 9201; 2020 r.- 9441)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W analizowanym okresie najwięcej podmiotów zarejestrowanych było na terenie gminy miejskiej Stalowa Wola. Pod koniec 2020 roku znajdowało się tam 6171 podmiotów, czyli 65,3% ogółu podmiotów zarejestrowanych w powiecie stalowowolskim. Najmniej zarejestrowanych podmiotów znajdowało się w gminie Bojanów – 422, czyli 4,5% wszystkich podmiotów z powiatu stalowowolskiego. W gminie Pysznicza funkcjonowało 925 podmiotów (tj. 9,8%), w gminie Radomyśl nad Sanem – 538 podmiotów (tj. 5,7%), w gminie Zaklików – 552 podmioty (tj. 5,9%), natomiast w gminie Zaleszany – 833 podmioty (tj. 8,8%).

Na terenie powiatu stalowowolskiego pod koniec 2020 roku funkcjonowało 14 przedsiębiorstw zatrudniających ponad 250 osób, w tym 4 przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 1000 pracowników. W latach 2018-2020 najwięcej zarejestrowanych podmiotów zatrudniało do 9 pracowników i liczba tych podmiotów zwiększyła się w porównaniu do 2019 roku o 248 podmiotów, a w porównaniu do 2018 roku o 484 podmioty. Obserwowany jest natomiast niewielki spadek małych i średnich przedsiębiorstw.

Tabela 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według wielkości (stan na 31 XII)

Wielkość przedsiębiorstw		2018	2019	2020
Mikroprzedsiębiorstwa (do 9 pracowników)		8602	8838	9086
Małe przedsiębiorstwa (od 10 do 49 pracowników)		280	270	266
Średnie przedsiębiorstwa (od 50 do 249 pracowników)		82	79	75
Duże przedsiębiorstwa	od 250 do 999 pracowników	10	10	10
	1000 pracowników i więcej	5	4	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod koniec 2020 roku na terenie powiatu stalowowolskiego funkcjonowało 271 (2,9%) podmiotów sektora publicznego i 9095 (96,3%) podmiotów sektora prywatnego, a dla 75 podmiotów (0,8%) nie określono formy własności (brak informacji w rejestrze REGON). Wśród podmiotów z sektora publicznego najliczniejszą grupę reprezentowały państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, których na koniec 2020 roku zarejestrowanych było w powiecie 150 (wzrost o 5 podmiotów w porównaniu do 2019 roku). Z kolei wśród podmiotów prywatnych, najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których liczba na koniec 2020 roku wyniosła 7110, co stanowi wzrost o 190 w porównaniu do 2019 roku.

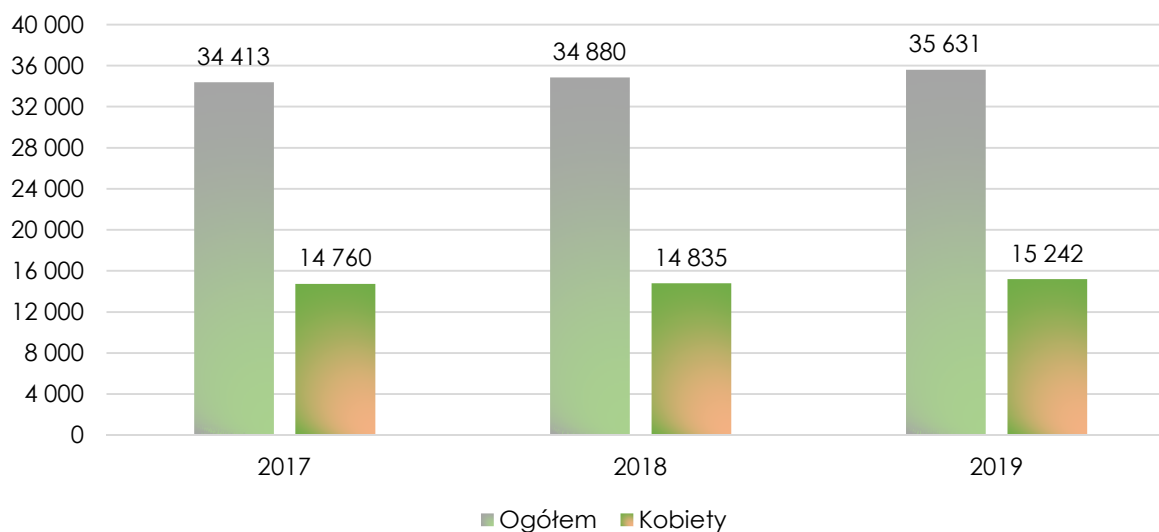
Tabela 6. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według formy prawnej (stan na 31 XII)

Formy prawne podmiotów gospodarki narodowej	2018	2019	2020
sektor publiczny - ogółem	271	266	271
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	149	145	150
sektor publiczny - spółki handlowe	11	11	11
sektor prywatny - ogółem	8650	8865	9095
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6720	6920	7110
sektor prywatny - spółki handlowe	439	433	470
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	42	41	44
sektor prywatny - spółdzielnie	18	16	16
sektor prywatny - fundacje	25	25	28
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	360	364	374

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na przestrzeni lat 2017-2019 w powiecie stalowowolskim liczba pracujących zwiększyła się o 1218 osób. Udział kobiet w ogóle pracujących od 2017 roku pozostaje na zbliżonym poziomie około 43%.

Rysunek 6. Liczba osób pracujących w powiecie stalowowolskim (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2017-2019 najwięcej osób pracowało w sekcji przemysł i budownictwo. W 2019 roku w sekcji tej pracowało 14 881 osób, o 244 osoby więcej niż w 2018 roku. Najmniejszą liczbę osób pracujących dostrzega się natomiast w sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości.

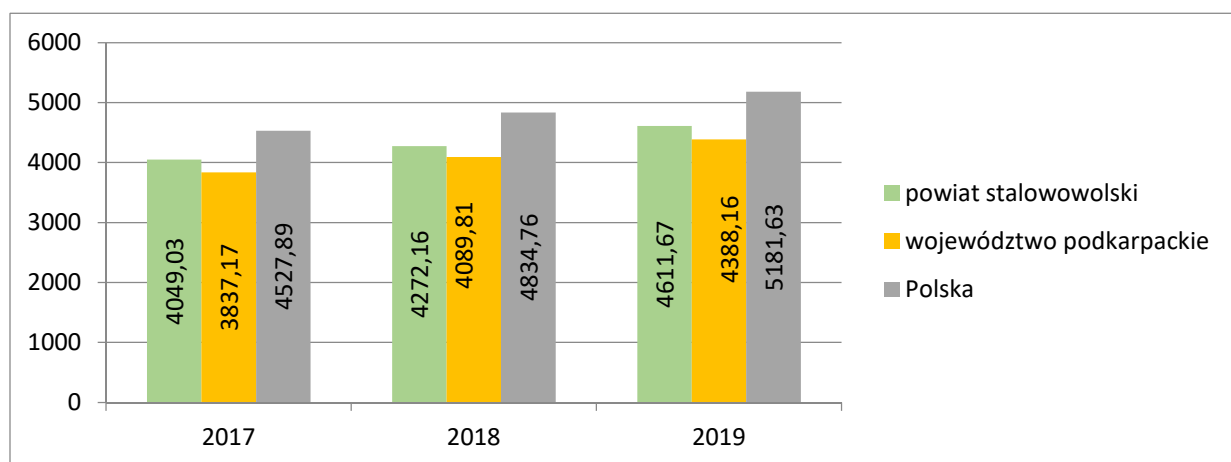
Tabela 7. Liczba osób pracujących w powiecie stalowowolskim według grup sekcji (stan na 31 XII)

Pracujący według grup sekcji	2017	2018	2019
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7 180	7 176	7 175
przemysł i budownictwo	14 212	14 637	14 881
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	4 536	4 627	5 136
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	788	709	676
pozostałe usługi	7 697	7 731	7 763

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie stalowowolskim na przestrzeni lat 2017-2019 uległo wzrostowi. W roku 2017 wynosiło 4049,03 zł, natomiast w roku 2019 było wyższe o 562,64 zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie stalowowolskim było wyższe od wynagrodzenia w województwie podkarpackim (o 223,51 zł w 2019 roku) natomiast mniejsze od wynagrodzenia w kraju (o 569,96 zł w 2019 roku).

Rysunek 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie stalowowolskim, województwie podkarpackim i kraju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Czynniki społeczno –gospodarcze wpływające na rynek pracy w powiecie stalowowolskim:

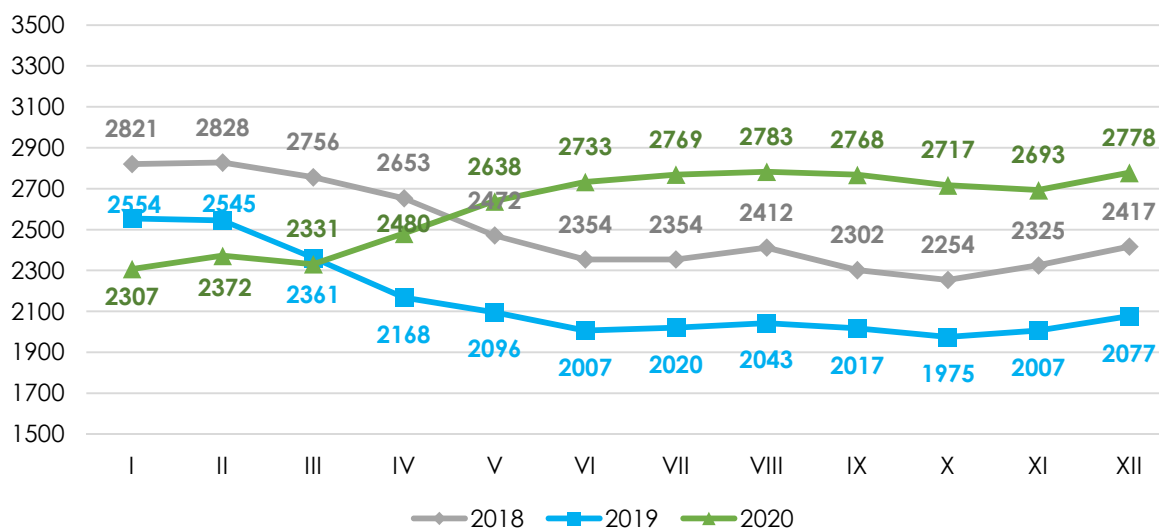
- postępujący proces starzenia się społeczeństwa;
- sukcesywny spadek w ogólnej liczbie mieszkańców udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym;
- utrzymujący się na stałym poziomie 106 współczynnik feminizacji;
- emigracja zarobkowa młodych mieszkańców regionu, w tym pozostawanie po ukończeniu studiów w dużych miastach, w których kształcili się;
- malejąca liczba mieszkańców powiatu i przewidywany jej dalszy spadek;
- przeważająca liczba mieszkańców zamieszkuje w mieście;
- dominującą branżą względem liczby zarejestrowanych podmiotów jest handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, zaś najwięcej osób pracowało w sekcji przemysł i budownictwo;
- homogeniczny charakter rynku – dominuje przemysł maszynowy, odlewniczy i metalurgiczny;
- najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest na terenie Stalowej Woli;
- systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, także w 2020 roku w okresie trwającej epidemii COVID-19;
- największy odsetek podmiotów gospodarczych stanowią mikroprzesiębiorstwa (96,2%);
- wzrost liczby osób pracujących w powiecie przy utrzymującym się – zbliżonym do 43% udziale pracujących kobiet;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie (4 611,67 zł w 2019 r.) wyższe niż w województwie podkarpackim (4 388,16 zł), natomiast znacznie niższe w porównaniu z dużymi aglomeracjami np. z Warszawą (6 802,60 zł), Krakowem (5 878,79 zł), Wrocławiem (5 757,54 zł), Poznaniem (5 713,03 zł), Rzeszowem (5 117,26 zł);
- małe zainteresowanie osób młodych podejmowaniem nauki w zawodach deficytowych;

2. Analiza bezrobocia w powiecie stalowowolskim

2.1 Ogólna charakterystyka bezrobocia

Na 31.12.2020 r. w powiecie stalowowolskim zarejestrowanych było 2778 osób bezrobotnych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2019 roku (2077 osób) liczba bezrobotnych wzrosła o 701 osób, natomiast w porównaniu do końca 2018 roku (2417 osób) wzrosła o 361 osób. W 2020 roku liczba bezrobotnych na koniec miesiąca w porównaniu do tego samego miesiąca roku poprzedniego tylko na początku roku, od stycznia do marca, była niższa. Inaczej niż w latach poprzednich, nie odnotowano spadku liczby bezrobotnych w okresie wiosennym i letnim, co związane było z wybuchem epidemii i wprowadzanymi ograniczeniami w funkcjonowaniu gospodarki. Z drugiej strony wzrost liczby bezrobotnych, głównie z uwagi na wprowadzane przez rząd działania wspierające przedsiębiorców i utrzymanie miejsc pracy, był mniejszy niż zapowiadano. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2018 roku dla powiatu stalowowolskiego wyniosła 5,5%, w kraju 5,8%, z kolei w województwie podkarpackim 8,7%. W 2019 roku zanotowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego do 4,7% w powiecie, w kraju do 5,2% oraz do 7,9% w województwie. Na koniec grudnia 2020 roku stopa bezrobocia wzrosła zarówno w powiecie stalowowolskim jak i w kraju do poziomu 6,2%, natomiast w województwie podkarpackim do poziomu 9,1%.

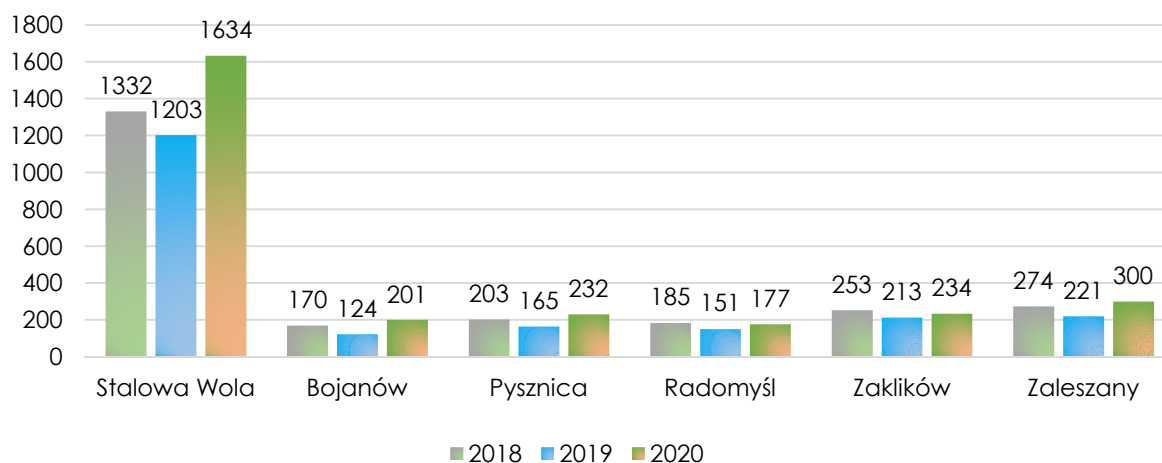
Rysunek 8. Liczba bezrobotnych w końcu okresu (stan na ostatni dzień miesiąca)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

W analizowanym okresie najwięcej bezrobotnych w powiecie stalowowolskim zamieszkiwało gminę miejską Stalowa Wola. Liczba bezrobotnych w tej gminie w końcu 2020 roku wyniosła 1634 osoby, czyli 58,8% wszystkich bezrobotnych z powiatu stalowowolskiego. Najmniejszą liczbą osób bezrobotnych pod koniec 2020 roku charakteryzowała się gmina Radomyśl nad Sanem, gdzie zarejestrowanych było 177 bezrobotnych (tj. 6,4%). W latach 2018-2019 najmniej bezrobotnych w powiecie stalowowolskim odnotowano w gminie Bojanów.

Rysunek 9. Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu stalowowolskiego (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Liczba osób, które na przestrzeni 2020 roku zarejestrowały się jako bezrobotne była na poziomie takim samym jak w 2019 roku (2020 rok – 4529 osób, 2019 rok – 4515 osób). Dużo mniejsza, o 1027 osób, niż rok wcześniej była liczba osób, które utraciły status bezrobotnego (2020 rok – 3828 osób, 2019 rok – 4855 osób).

Tabela 8. Napływ bezrobotnych do ewidencji i wyrejestrowania bezrobotnych z ewidencji (stan na ostatni dzień miesiąca)

miesiąc	Napływ bezrobotnych do ewidencji					Odpływ bezrobotnych z ewidencji					
	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	2020	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	miesiąc	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	2020	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim
I	514	529	15	494	-35	I	361	392	31	264	-128
II	401	375	-26	396	21	II	394	384	-10	331	-53
III	435	328	-107	332	4	III	507	512	5	373	-139
IV	407	294	-113	283	-11	IV	510	487	-23	134	-353
V	369	321	-48	337	16	V	550	393	-157	179	-214
VI	354	289	-65	401	112	VI	472	378	-94	306	-72
VII	433	413	-20	393	-20	VII	433	400	-33	357	-43

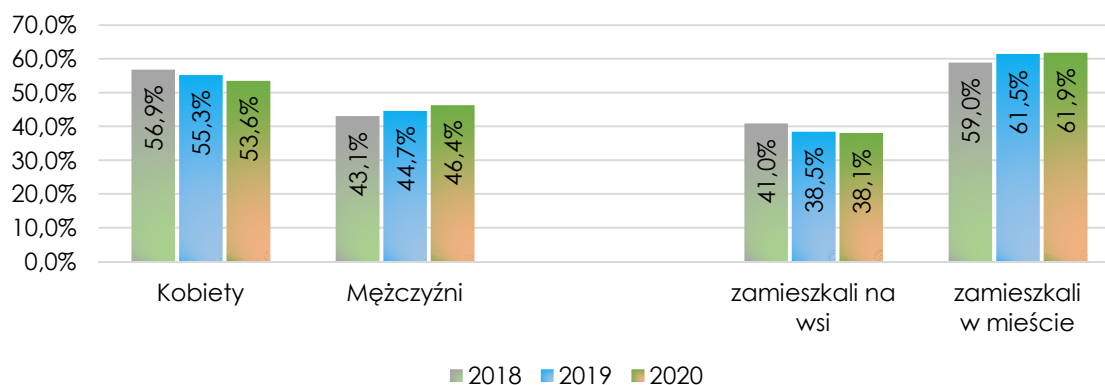
VIII	442	374	-68	349	-25	VIII	384	351	-33	335	-16
IX	430	436	6	437	1	IX	540	462	-78	452	-10
X	419	429	10	434	5	X	467	471	4	485	14
XI	432	350	-82	314	-36	XI	361	318	-43	338	20
XII	459	377	-82	359	-18	XII	367	307	-60	274	-33
Suma	5095	4515	-580	4529	14	Suma	5346	4855	-491	3828	-1027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

2.2 Struktura bezrobotnych w powiecie stalowowolskim

Na koniec 2020 roku 53,6% wszystkich bezrobotnych w powiecie stalowowolskim stanowiły kobiety i było to o 3,3 p.p. mniej niż na koniec 2018 roku. Największy udział wśród osób bezrobotnych miały osoby zamieszkujące tereny miejskie. Na dzień 31.12.2020 r. w mieście mieszkało 61,9% bezrobotnych, o 0,4 p.p. mniej niż na koniec 2019 roku.

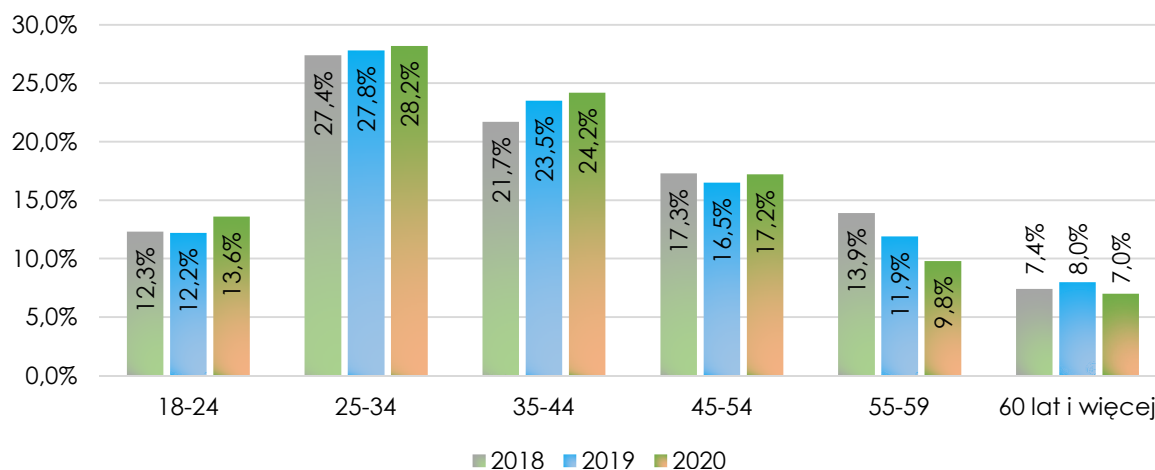
Rysunek 10. Struktura bezrobotnych ze względu na płeć i miejsce zamieszkania (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

W powiecie stalowowolskim w latach 2018-2020 najczęściej osób bezrobotnych należało do grupy wiekowej 25-34 lata. Na koniec 2020 roku osoby będące w wieku od 25 do 34 lat stanowiły 28,2% wszystkich bezrobotnych w powiecie stalowowolskim. Drugą najliczniejszą grupą wiekową wśród bezrobotnych były osoby w wieku 35-44 lata, których udział w ogóle bezrobotnych na koniec 2020 roku wyniósł 24,2%. Najmniejszy odsetek w liczbie osób bezrobotnych w powiecie stalowowolskim dotyczył osób w wieku 60 lat i więcej. W 2020 roku osoby te stanowiły 7% wszystkich bezrobotnych. Na przestrzeni lat 2018-2020 nastąpił wzrost osób bezrobotnych w grupach wiekowych 18-24, 25-34, 35-44, 45-54. Nastąpił natomiast spadek osób bezrobotnych w grupach wiekowych 55-59 oraz 60 lat i więcej.

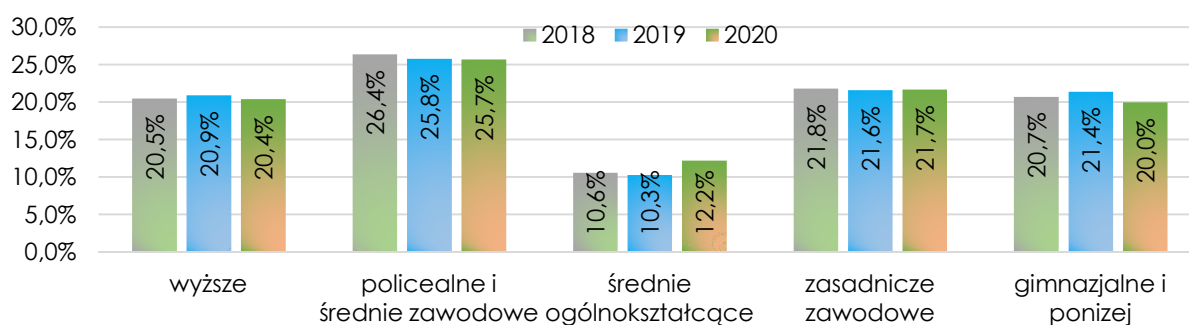
Rysunek 11. Struktura wieku bezrobotnych w powiecie stalowowolskim (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

W okresie 2018-2020 największy udział w liczbie bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (26,4% - 2018 rok, 25,8% - 2019 rok, 25,7% - 2020 rok). Drugą najliczniejszą grupą były osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym – na koniec 2020 roku było ich 21,7%, natomiast kolejne niewiele mniejsze grupy stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – na koniec 2020 roku stanowili oni 20% ogółu bezrobotnych oraz z wykształceniem wyższym – 20,4%. W latach 2018-2020 najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

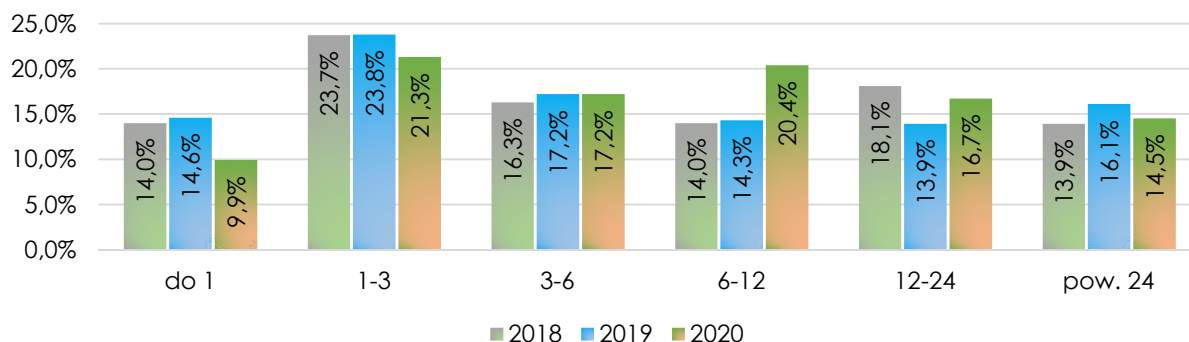
Rysunek 12. Struktura poziomu wykształcenia bezrobotnych w powiecie stalowowolskim (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

W analizowanym okresie najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy pozostawało bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia do 1 miesiąca, w tej grupie bezrobotnych nastąpił również największy spadek z 14,0% w 2018 roku do 9,9% w 2020 roku. Natomiast największy wzrost w porównaniu do 2018 roku zanotowano wśród osób pozostających bez zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy z 14% do 20,4%.

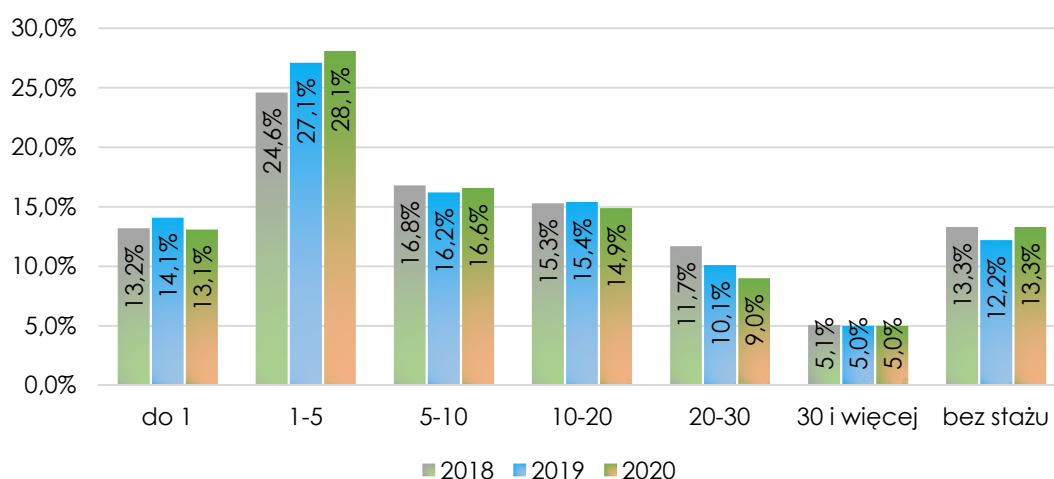
Rysunek 13. Czas pozostawania bez pracy [w miesiącach] (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

W badanym przedziale czasu najwięcej osób bezrobotnych w powiecie stalowowolskim stanowiły osoby posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych kształtował się na poziomie od 24,6% do 28,1%. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne posiadające 30 letni i większy staż pracy, w okresie od 2018 roku do 2020 roku stanowili oni 5% wszystkich osób bezrobotnych.

Rysunek 14. Staż pracy [w latach] (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

2.3 Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W okresie od 2018 roku do 2020 roku osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły ponad 80% ogółu bezrobotnych. Najliczniejsze grupy wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji stanowiły osoby długotrwale bezrobotne - około 50% oraz osoby powyżej 50 roku życia – ponad 30%.

Tabela 9. Struktura osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018, 2020 (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	2020	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2036	1724	-312	2257	533
do 30 roku życia	629	553	-76	793	240
w tym osoby do 25 roku życia	298	254	-44	377	123
długotrwale bezrobotne	1076	873	-203	1127	254
powyżej 50 roku życia	717	595	-122	699	104
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	159	137	-22	133	-4
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	566	489	-77	582	93
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	3	9	6	8	-1
niepełnosprawni	198	136	-62	180	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Specyfika bezrobocia w powiecie stalowowolskim:

- w wyniku sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19 po wieloletnim systematycznym spadku w 2020 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych; napływ osób do ewidencji był na takim samym poziomie jak w 2019 roku, natomiast liczba wyrejestrowań (odpływ) była o 1027 osób niższa niż w 2019 roku;
- w 2020 roku stopa bezrobocia wzrosła o 1,5 p.p. do poziomu 6,2% (na koniec 2019 roku 4,7%) i była równa stopie bezrobocia w kraju; stopa bezrobocia w województwie podkarpackim była wyższa i wyniosła 9,1%, stopa niższa niż w powiecie stalowowolskim wystąpiła w 4 powiatach – dębickim, m. Rzeszów, mieleckim, m. Krosno; najwyższa stopa bezrobocia na poziomie 16,7% wystąpiła w powiatach nizańskim i leskim;

- wyższy udział kobiet niż mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych – 53,6%, tj. na takim poziomie jak w kraju (53,7%) i nieznacznie wyższym niż w województwie podkarpackim (52,7%); wśród bezrobotnych kobiet przeważały kobiety w wieku 25-44 lata – 61,1%;
- wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych - 40,6% ogółu bezrobotnych, jednak znacznie niższy niż w województwie podkarpackim (55,4%) i w kraju (49,3%);
- ponad połowa bezrobotnych (52,4%) to osoby w wieku 25-44 lata (25-34 lata – 28,2%, 35-44 lata – 24,2%);
- osoby do 30 roku życia stanowiły 28,6% ogółu bezrobotnych, tj. na takim poziomie jak w województwie podkarpackim (28,1%) i wyższym niż w kraju (25,9%);
- osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 25,2% ogółu bezrobotnych, tj. na takim poziomie jak w kraju (25,7%) i wyższym niż w województwie podkarpackim (23,3%);
- wykształcenie na poziomie niższym niż średnie posiadało 41,7% ogółu bezrobotnych; udział bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe systematycznie wzrasta, na koniec 2020 roku wynosił 20,4% i był wyższy niż w województwie podkarpackim i w kraju (odpowiednio 16,2%, 14,7%);
- brak doświadczenia lub doświadczenie zawodowe krótsze niż rok posiadało 26,4% ogółu bezrobotnych, staż pracy 1-5 lat posiadało 28,1% ogółu bezrobotnych; odsetek bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (21,3%) był na podobnym poziomie jak w województwie podkarpackim (21,5%), a wyższy niż kraju (19,2%);
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji stanowiły 26,5% ogółu bezrobotnych, tj. na poziomie podobnym jak w województwie podkarpackim (27,0%) i niższym niż w kraju (31,7%);
- niski (najniższy w województwie podkarpackim), odsetek bezrobotnych zamieszkałych na wsi – bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 38,1% ogółu bezrobotnych w powiecie (w województwie podkarpackim – 62,1%, w kraju 44,8%).

3. Zapotrzebowanie na pracowników w powiecie stalowowolskim

3.1 Oferty pracy zgłoszone do PUP

Na przestrzeni lat 2018-2020 nastąpił spadek liczby ofert pracy zgłoszonych do tutejszego PUP. Sytuacja taka miała miejsce także w kraju i w województwie podkarpackim. W 2020 roku w dyspozycji Urzędu było o 370 ofert mniej niż rok wcześniej, w 2019 roku liczba ofert pracy ogółem była mniejsza o 130 niż w 2018 roku. W 2020 roku główną przyczyną spadku liczby ofert pracy była sytuacja epidemiczna w kraju i wprowadzanymi ograniczeniami. W I półroczu 2020 roku do PUP wpłynęły tylko 352 oferty pracy, w II półroczu liczba zgłoszonych ofert wróciła do poziomu z II półroczu 2019 roku (odpowiednio 527 ofert i 500 ofert). W 2020 roku w porównaniu do 2019 roku wystąpił duży spadek liczby ofert subsydiowanych (o 122 oferty). Z uwagi na niepewność co do rozwoju sytuacji epidemicznej część pracodawców wstrzymywała się z zatrudnianiem nowych pracowników, część rezygnowała z wcześniej złożonych wniosków o organizację subsydiowanego zatrudnienia. Mniejsza liczba wpływających do PUP ofert w 2019 roku wynikała głównie z braku w ewidencji bezrobotnych osób z odpowiednimi kwalifikacjami. W takich przypadkach pracodawcy nie zgłaszali oferty pracy a jedynie informowali Urząd o istniejącym zapotrzebowaniu.

Tabela 10. Napływ ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli w latach 2018-2020

Rodzaj oferty pracy	2018	2019	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	2020					zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	
				kwartał				razem		
				I	II	III	IV			
Niesubsydiowane środkami FP	951	794	-157	81	152	156	204	593	-201	
Dla niepełnosprawnych	72	91	19	6	9	16	13	44	-47	
Subsydiowane ogółem	337	364	27	82	22	83	55	242	-122	
w tym	Prace interwencyjne	111	217	106	54	5	62	18	139	-78
	Roboty publiczne	78	39	-39	16	9	10	1	36	-3
	Doposażenie/ wyposażenie miejsca pracy	66	80	14	11	8	11	36	66	-14
	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie os. pow. 50 r.ż	2	0	-2	0	0	0	0	0	0
	Refundacja części kosztów związanych z zatrudnieniem osoby bezrobotnej do 30 r.ż	80	28	-52	1	0	0	0	1	-27
Razem*	1360	1249	-111	169	183	255	272	879	-370	

*bez ofert informacyjnych przekazywanych z innych urzędów celem upowszechnienia

W 2020 roku najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach: odlewnik / pozostali formierze odlewniczy i pokrewni (62), robotnik gospodarczy (35), monter / składacz okien (31), pomocniczy robotnik budowlany (31), sprzedawca (30), pakowacz ręczny (30), pozostali pracownicy obsługi biurowej (26), magazynier (23), pozostali lakiernicy (21), operator obrabiarek sterowanych numerycznie (21), sprzątaczką biurową (20), szlifierz metali (18), pomoc kuchenna (18), elektromonter instalacji elektrycznej / elektryk (18), wytapiacz metali nieżelaznych (18), opiekun osoby starszej (14), ślusarz (12), pracownik ochrony (11), monter rusztowań (10), spawacz (10), operator maszyn i urządzeń odlewniczych (10), robotnik placowy (10), pozostali operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok (10), tartacznik (10).

Znacznie mniej niż w 2019 roku było ofert pracy w handlu i gastronomii – liczba ofert pracy w zawodzie sprzedawcy zmniejszyła się prawie o 70% (2019 rok – 95 ofert, 2020 rok – 30 ofert), natomiast w gastronomii (kucharz, pomoc kuchenna i inne) była o połowę mniejsza niż rok wcześniej (2019 rok – 71 ofert, 2020 rok – 34 oferty). W porównaniu do 2019 roku spadek liczby ofert odnotowano również w zawodach: szlifierz metali o 24 oferty (2019 rok – 42 oferty, 2020 rok – 18 ofert), wytapiacz metali nieżelaznych o 63 oferty (2019 rok – 81 ofert, 2020 rok – 18 ofert), kontroler jakości wyrobów przemysłowych o 30 ofert (2019 rok – 33 oferty, 2020 rok – 3 oferty), sprzątaczką biurową o 21 ofert (2019 rok – 41 ofert, 2020 rok – 20 ofert).

W niektórych zawodach pracodawcy uzupełniali niedobór pracowników zatrudniając cudzoziemców, głównie obywateli Ukrainy. Cudzoziemcy znajdowali zatrudnienie przede wszystkim w branży z przetwórstwa metali, w transporcie, budownictwie oraz w gastronomii.

Sytuacja epidemiczna pogorszyła i tak już niekorzystną sytuację kobiet na rynku pracy. Zapotrzebowanie na pracowników znacznie zmalało w branżach, w których zatrudnienie podejmowały kobiety – handel, gastronomia, usługi.

3.2 Zawody nadwyżkowe i deficytowe

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urzędy pracy zobowiązane są do opracowywania co roku monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o Metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Opracowania dotyczące monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczone są na stronie internetowej PUP. Z uwagi jednak na to, że jest to narzędzie niedoskonałe, nie pokazujące faktycznego obrazu sytuacji rynku pracy w niniejszym Programie zawody deficytowe i nadwyżkowe przedstawione zostały w oparciu o badanie pn. „Barometr zawodów”,

w którym pokazywana jest prognoza zapotrzebowania na zawody deficytowe i nadwyżkowe w kraju oraz poszczególnych województwach i powiatach.

Według badania „Barometr zawodów 2021” prognozującego zapotrzebowanie na zawody deficytowe i nadwyżkowe w kraju, województwach i w powiatach w 2021 roku, w powiecie stalowowolskim jako zawody nadwyżkowe w 2021 roku wskazano: ekonomistów, pracowników administracyjnych i biurowych, specjalistów administracji publicznej. Do zawodów deficytowych zaliczono 34 zawody, natomiast duży deficyt wskazany został dla zawodu: pracownicy przetwórstwa metali, w przypadku 21 zawodów deficyt występuje od co najmniej trzech lat.

Tabela 11. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w 2021 roku

Zawody nadwyżkowe	Zawody deficytowe
Ekonomiści	Cieśle i stolarze budowlani**
Pracownicy administracyjno-biurowi	Cukiernicy **
Specjaliści administracji publicznej	Dekarze i blacharze budowlani**
	Diagności samochodowi**
	Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy**
	Fizjoterapeuci i masażyści**
	Inżynierowie budownictwa
	Inżynierowie chemicy i chemicy
	Inżynierowie elektrycy i elektronicy
	Inżynierowie mechanicy**
	Kierowcy autobusów**
	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych**
	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
	Kucharze**
	Lakiernicy
	Lekarze
	Mechanicy pojazdów samochodowych
	Monterzy instalacji budowlanych**
	Murarze i tynkarze**
	Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
	Operatorzy obrabiarek skrawających**
	Piekarze**
	Pielęgniarki i położne**
	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
	Pracownicy przetwórstwa metali*,**

Zawody nadwyżkowe	Zawody deficytowe
	Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie**
	Robotnicy budowlani**
	Robotnicy obróbki drewna i stolarze**
	Samodzielni księgowi
	Spawacze**
	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
	Sprzedawcy i kasjerzy
	Technicy mechanicy**
	Zaopatrzeniowcy i dostawcy

*duży deficyt

** zawody, w których deficyt wskazywany był również w latach 2019 i 2020

*Źródło: opracowanie własne na podstawie:
Raportu podsumowującego badania w województwie podkarpackim „Barometr zawodów 2021”*

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2021 roku. Badanie zostało przeprowadzone na przełomie III i IV kwartału 2020 roku. Sytuacja w niektórych zawodach może zmieniać się w zależności od uwarunkowań rynkowych.

4. Badanie pracodawców powiatu stalowowolskiego „Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2020” – wybrane wyniki

Analizie poddano wyniki badania przeprowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie w IV kwartale 2020 roku wśród 448 podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu stalowowolskiego. Celem badania było określenie potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców/ pracodawców w zakresie zatrudniania pracowników w konkretnych zawodach oraz wymagań odnośnie posiadanych przez nich kwalifikacji i kompetencji zawodowych z uwzględnieniem wpływu epidemii COVID-19 w tym obszarze.

Tabela 12. Rozkład z próby badawczej w odniesieniu do wielkości firm

Wielkość firmy	Zrealizowana próba badawcza	%
0 pracowników	162	36,2
1-9 pracowników	167	37,3
10-49 pracowników	83	18,5
50-249 pracowników	29	6,5
250-999 pracowników	5	1,1
1000 i więcej pracowników	2	0,4
ogółem	448	100,0

Źródło: Raport WUP w Rzeszowie pt „Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2020” dostępny na stronie <https://wuprzeszow.praca.gov.pl/>

Tabela 13. Rozkład próby badawczej w odniesieniu do typu działalności

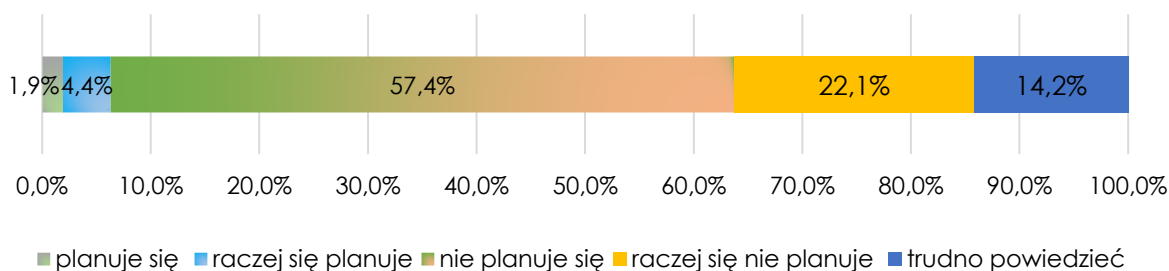
Typ działalności	zrealizowana próba badawcza	%
produkcyjny	38	8,5
handlowy	248	55,4
usługowy	51	11,4
inny	111	24,8
ogółem	448	100,0

Źródło: Raport WUP w Rzeszowie pt „Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2020” dostępny na stronie <https://wuprzeszow.praca.gov.pl/>

Pracodawcy bardzo ostrożnie składali deklaracje dotyczące planów zatrudnieniowych – jedynie 6,3% z nich potwierdziło, że planuje lub raczej planuje zatrudnienie pracowników w 2021 roku. Warto zwrócić uwagę, że w analogicznym badaniu prowadzonym jesienią 2019 roku taką deklarację składało 37% badanych pracodawców. Plany zatrudnieniowe

potwierdziły w większości duże firmy, zatrudniające 250 i więcej pracowników oraz firmy działające w branży przemysłowej.

Rysunek 15. Plany zatrudnieniowe przedsiębiorstw na najbliższe 12 miesięcy

Źródło: Raport WUP w Rzeszowie pt „Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2020” dostępny na stronie <https://wuprzeszow.praca.gov.pl>

Głównymi powodami zatrudniania pracowników są odejścia pracowników z powodu zmiany pracy - 32,6% lub na emeryturę lub rentę - 30,2%, rozszerzenie działalności firmy - 16,3% oraz brak w firmie pracowników o odpowiednich kwalifikacjach - 14%. 40,8% badanych pracodawców nie ma od kandydatów do pracy konkretnych oczekiwań co do poziomu wykształcenia, natomiast 63,3% oczekuje, że kandydat do pracy będzie posiadał doświadczenie zawodowe. Oczekiwania co do formalnego potwierdzenia zawodu wskazało 44,9% badanych pracodawców.

Pracodawcy deklarujący zatrudnienie w 2021 roku będą poszukiwać pracowników w następujących zawodach: nauczyciel, pielęgniarka, programista aplikacji, psycholog, specjalista administracji publicznej, specjalista do spraw kadr, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych, specjalista do spraw sprzedaży, specjalista sprzedaży internetowej, lekarz weterynarii, agent celny, funkcjonariusz celny, pilot, technik logistyk, technik mechaniczny, urzędnik, magazynier, technik prac biurowych, instruktor nauki jazdy, kucharz, opiekunka domowa, galwanizer, krawiec, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, murarz, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, pracownik deratyzacji, dezynfekcji i dezynsekcji, stolarz, ślusarz, tokarz/frezer obrabiarek sterowanych numerycznie, zbrojarz, kierowca, operator maszyn i urządzeń, palacz centralnego ogrzewania.

Od momentu ogłoszenia stanu epidemii tylko 0,7% badanych pracodawców przyznało, że zwolniło pracowników, 58,6% przedsiębiorców oceniło kondycję ekonomiczną swojej firmy jako stabilną, bez zmian, natomiast 3% rozwija się i rozszerza swoją działalność.

38,5% pracodawców oceniło, że mają trudności i nastąpiło pogorszenie sytuacji firmy, w tym 7,5% firm działa na granicy opłacalności, a 2,9% grozi zamknięciem. Przyczynami pogorszającej się kondycji ekonomicznej firm są przede wszystkim ograniczenie liczby zleceń - 57,1%, ograniczenie liczby klientów wynikające ze strachu przed zarażeniem COVID-19 - 35,3%, ograniczenie konsumpcji wśród klientów (zubożenie klientów) - 35,3%, obostrzenia zakazujące prowadzenia określonego rodzaju działalności - 32,9%, ograniczenie liczby klientów wynikające z obostrzeń prawnych - 32,4%.

57,5% badanych przedsiębiorców korzystało ze wsparcia w ramach tarczy antykryzysowej, w tym najwięcej - 69,9% z pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (5 tys. zł) wypłacanych przez PUP oraz 62,2% ze zwolnienia z obowiązku płacenia należności z tytułu składek ZUS.

5. Analiza SWOT lokalnego rynku pracy

Bazując na wiedzy i doświadczeniu pracowników PUP i partnerów Programu, danych statystycznych oraz informacjach pozyskiwanych od pracodawców dokonano identyfikacji czynników kształtujących lokalny rynek pracy z uwzględnieniem źródła ich pochodzenia oraz kierunku oddziaływania. Kierunki rozwoju lokalnego rynku pracy powinny opierać się na silnych stronach i szansach. Prawidłowe zdiagnozowanie słabych stron i zagrożeń daje z kolei możliwość podjęcia z wyprzedzeniem działań, których celem będzie zmniejszenie negatywnych skutków i osiągnięcie założonych celów strategicznych w zakresie rozwoju lokalnego rynku pracy.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ systematyczny rozwój przedsiębiorczości w powiecie – wzrost liczby podmiotów gospodarczych; ✓ funkcjonowanie dużych firm, utrzymujących stabilny poziom zatrudnienia; ✓ funkcjonowanie na terenie powiatu Tarnobrzeszkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej; ✓ dostęp do placówek oświatowych; szeroka oferta kształcenia zawodowego i dostęp do uczelni wyższych; ✓ bogata oferta kształcenia dla osób dorosłych umożliwiająca zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych; ✓ projekty realizowane przez różne instytucje działające na terenie powiatu stalowowolskiego; ✓ niska stopa bezrobocia na tle województwa podkarpackiego; ✓ funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej; ✓ funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej(KIS) przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli; ✓ funkcjonowanie Stalowowolskiej Strefy Gospodarczej; ✓ szeroka oferta aktywizacji osób bezrobotnych przez PUP; 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ niekorzystna struktura osób bezrobotnych: <ul style="list-style-type: none"> – rosnący udział osób z wyższym wykształceniem, w szczególności wśród osób młodych, – wysoki udział bezrobocia długotrwałego, – wysoki odsetek osób pozostających w ewidencji PUP dla celów innych niż aktywizacja zawodowa (ubezpieczenie, pomoc społeczna); ✗ luka kompetencyjna pomiędzy potrzebami rynku pracy a kwalifikacjami osób poszukujących pracy; ✗ niewystarczająca liczba ofert pracy dla kobiet i osób powyżej 50 roku życia; ✗ mała różnorodność ofert pracy – dominacja branży przemysłowej i odlewniczej; ✗ stosunkowo niskie zainteresowanie osób dorosłych podnoszeniem kwalifikacji zawodowych; ✗ niski poziom wynagrodzeń skutkujący odpływem potencjalnych pracowników; ✗ „szara strefa” na rynku pracy, szczególnie w branży budowlanej; ✗ migracja młodych osób do

<ul style="list-style-type: none"> ✓ doświadczenie PUP w pozyskiwaniu środków i wysoka efektywność realizowanych programów; 	<p>większych ośrodków akademickich w celach edukacyjnych i pozostawanie w nich na stałe;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ odpływ wykwalifikowanej kadry do większych ośrodków gospodarczych i za granicę; ✗ brak zainteresowania absolwentów szkół podstawowych kształceniem w zawodach deficytowych; ✗ niskie nasycenie podmiotami gospodarczymi obszarów poza Stalową Wolą;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ możliwość wspierania aktywizacji zawodowej środkami finansowymi; ✓ sprzyjająca polityka państwa i władz lokalnych w zakresie rozwoju kształcenia ustawicznego dorosłych; ✓ rozwój infrastruktury drogowej w regionie – drogi szybkiego ruchu, obwodnica; ✓ regulacje prawne zmniejszające obciążenia podatkowe osób młodych – zmniejszenie różnic w wynagradzaniu pracowników, ograniczenie zjawiska „szarej strefy”; ✓ funkcjonowanie instrumentów pobudzających rozwój przedsiębiorczości; ✓ wdrażanie programów mieszkaniowych oraz rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej; ✓ dostępność terenów inwestycyjnych; ✓ możliwość pozyskiwania środków na rozwój nowoczesnej bazy dydaktycznej w szkołach. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ niekorzystne tendencje demograficzne (niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa, spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym); ✗ regulacje prawne i system zabezpieczenia społecznego pozwalający na bierną, uzależnioną od pomocy socjalnej postawę osób bezrobotnych, w tym klientów OPS; ✗ niestabilna sytuacja gospodarcza wywołana pandemią COVID-19; ✗ niewystarczająco rozwinięta sieć komunikacji publicznej; ✗ wysokie koszty zatrudniania pracowników; ✗ postęp techniczny prowadzący do dezaktualizacji kwalifikacji i wykluczenia zawodowego; ✗ stereotypowe podejście pracodawców do osób bezrobotnych; ✗ niewłaściwa postawa ludzi młodych wobec pracy i kariery zawodowej; ✗ niewystarczający dostęp do usług opiekuńczych nad osobami zależnymi (dziećmi, osobami starszymi, osobami niepełnosprawnymi).

6. Misja Powiatowego Urzędu Pracy

Misją Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli jest przeciwdziałanie bezrobociu i dążenie do zwiększenia poziomu zatrudnienia przez podejmowanie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz oferowanie usług i instrumentów rynku potrzebnych na lokalnym rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy realizuje swoją misję poprzez wspieranie osób bezrobotnych w znalezieniu zatrudnienia oraz wspieranie pracodawców

Misją Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli jest przeciwdziałanie bezrobociu i dążenie do wzrostu zatrudnienia.

W celu osiągnięcia wysokiego stopnia skuteczności podejmowanych działań, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy dążą do zwiększenia zakresu współpracy z lokalnymi partnerami oraz dbają o wysoką jakość świadczonych usług.

w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy. W celu efektywnego i skutecznego realizowania wyznaczonych działań w obszarze rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy dąży do zwiększenia zakresu współpracy z lokalnymi partnerami i wzrostu jakości świadczonych usług. Wspierając działania w obszarze edukacji, Powiatowy Urząd Pracy dąży do zmniejszenia luki kompetencyjnej a tym samym ograniczenia skali bezrobocia w przyszłości.

7. Założenia Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie stalowowolskim na lata 2021-2025 – cele strategiczne i szczegółowe

Zakres Programu obejmuje 5 fundamentalnych celów strategicznych, które realizowane będą w perspektywie lat 2021-2025.

Cel strategiczny 1

Zwiększenie poziomu zatrudnienia

Cel strategiczny 2

Przeciwdziałanie bezrobociu

Cel strategiczny 3

Zwiększenie zakresu współpracy Powiatowego Urzędu Pracy z lokalnymi partnerami

Cel strategiczny 4

Edukacja dostosowana do potrzeb rynku pracy

Cel strategiczny 5

Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy

Dla osiągnięcia przyjętych celów istotne będzie uwzględnienie nie tylko polityki publicznych służb zatrudnienia, ale także tendencji i zmian zachodzących w obszarze przedsiębiorczości, wykluczenia społecznego i edukacji. Niezwykle ważnym elementem będzie współpraca ze wszystkimi partnerami rynku pracy, tj. pracodawcami, organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy społecznej oraz szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi. Przyjętych zostało 5 celów strategicznych. Cele te cechują się dużym poziomem ogólności, dlatego też dla każdego celu strategicznego zostały określone cele szczegółowe, które zostaną osiągnięte poprzez realizację konkretnych działań.

1. Zwiększenie poziomu zatrudnienia	
1.1. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	1.2. Zwiększanie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja powiatu jako miejsca przyjaznego inwestorom. ➤ Udostępnianie terenów inwestycyjnych i wspieranie (zachęty) rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie w gminach wiejskich ➤ Pozyskiwanie inwestorów tworzących miejsca dla kobiet. ➤ Promowanie wśród lokalnych pracodawców instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie, realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. ➤ Ułatwianie kontaktów osób poszukujących pracy z pracodawcami. ➤ Współpraca z pracodawcami w zakresie realizacji instrumentów rynku pracy wspierających tworzenie nowych miejsc pracy. 	<p><u>Działania:</u></p> <p>Informowanie o sytuacji i zmianach zachodzących na rynku pracy, w tym upowszechnianie aktualnych danych i prognoz dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody.</p>
2. Przeciwdziałanie bezrobociu	
2.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	2.2. Udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoc osobom bezrobotnym w wejściu/powrocie na rynek pracy. ➤ Pozyskiwanie funduszy (np. ze środków EFS) na wspieranie polityki rynku pracy. ➤ Opracowanie programów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja usługi poradnictwa zawodowego, w tym wykorzystywanie zindywidualizowanych metod podczas pracy z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy. ➤ Motywowanie osób najbardziej oddalonych od rynku pracy do podejmowania aktywności zawodowej poprzez indywidualną pracę doradcy zawodowego z wykorzystaniem niestandardizowanych metod pracy ➤ Organizowanie szkoleń oraz finansowanie egzaminów zawodowych, studiów podyplomowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu zwiększenia ich mobilności zawodowej oraz dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. ➤ Realizacja usługi pośrednictwa pracy.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizowanie programów rynku pracy wspierających aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
2.3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	2.4. Wspieranie przedsiębiorców w utrzymaniu miejsc pracy zagrożonych likwidacją z powodu COVID-19
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promowanie samozatrudnienia i możliwości otrzymania przez osoby bezrobotne wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne podmioty i instytucje. ➤ Organizowanie szkoleń/ warsztatów dotyczących formalnych aspektów podejmowania działalności gospodarczej. ➤ Przyznawanie osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. ➤ Promowanie i wspieranie spółdzielczości socjalnej. 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przyznawanie i wypłata wsparcia finansowego na pokrycie kosztów prowadzenia działalności i dofinansowania wynagrodzeń.
3. Zwiększenie zakresu współpracy Powiatowego Urzędu Pracy z lokalnymi partnerami	
3.1. Budowanie trwałych relacji między Powiatowym Urzędem Pracy a lokalnymi przedsiębiorcami	3.2. Rozwijanie współpracy z gminami, ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, organizacjami pozarządowymi i innymi uczestnikami rynku pracy
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie lokalnych pracodawców w pozyskiwaniu nowych pracowników. ➤ Badanie potrzeb zatrudnieniowych pracodawców ➤ Aktywna współpraca z pracodawcami w zakresie efektywnej realizacji usług i instrumentów rynku pracy. 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nawiązywanie współpracy przy realizacji wspólnych projektów i programów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. ➤ Aktywizacja wspólnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy i ośrodków pomocy społecznej.
4. Edukacja dostosowana do potrzeb rynku pracy	
4.1. Promowanie idei kształcenia ustawicznego i zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych	4.2. Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększanie świadomości osób bezrobotnych na temat korzyści płynących z kształcenia ustawicznego oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez organizowanie spotkań promujących ideę. ➤ Promowanie kształcenia zawodowego 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stymulowanie współpracy pomiędzy szkolnictwem ponadpodstawowym oraz wyższym a lokalnymi przedsiębiorcami w celu dostosowania kierunków kształcenia do realnego zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. ➤ Poszerzenie oferty kształcenia przez szkoły ponadpodstawowe i policealne o nowe

<p>wśród absolwentów szkół podstawowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachęcanie osób bezrobotnych do zmiany/ poszerzenia kwalifikacji zawodowych; promocja mobilności zawodowej. ➤ Promocja i wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników. 	<p>kierunków kształcenia dostosowane do potrzeb gospodarki</p>	
5. Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy		
<p>5.1. Podnoszenie jakości usług świadczonych przez pracowników Urzędu</p>	<p>5.2. Zwiększenie interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>5.3. Monitorowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>
<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników Urzędu Pracy. ➤ Zwiększenie efektywności i skuteczności działań podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych. 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poszerzenie zakresu usług świadczonych drogą elektroniczną / on-line. ➤ Rozwój systemu wymiany informacji między instytucjami. 	<p><u>Działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie badań i analiz lokalnego rynku pracy. ➤ Cykliczne prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie stalowowolskim.

8. Realizatorzy Programu i mierniki monitorowania stopnia realizacji celów

Realizatorami poszczególnych działań wskazanych w ramach niniejszego Programu są:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Starostwo powiatowe,
- Samorzady gminne,
- Ośrodki pomocy społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Organizacje pozarządowe,
- Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe,

Monitorowanie stopnia realizacji Programu należy do kompetencji Powiatowego Urzędu Pracy. W tym celu opracowany został zestaw mierników, które będą poddawane analizie w ujęciu rocznym. W przypadku wystąpienia istotnych zmian dotyczących warunków realizacji Programu może być dokonana weryfikacja i aktualizacja przyjętych w Programie założeń.

Lp.	Cel główny	Cel szczegółowy	Działania	Realizatorzy Programu	Mierniki monitorowania
1	Zwiększenie poziomu zatrudnienia	1.1. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	Promocja powiatu i gmin jako miejsca przyjaznego inwestorom	Starostwo powiatowe, Samorządy gminne	1. Liczba publikacji, spotkań informacyjnych 2. Liczba gminnych programów wspierania przedsiębiorczości 3. Liczba misji gospodarczych, kongresów i wydarzeń promocyjnych
			Udostępnianie terenów inwestycyjnych i wspieranie (zachęty) rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie w gminach wiejskich	samorządy gminne	1. Liczba nowych podmiotów 2. Liczba utworzonych miejsc pracy 3. Liczba ofert inwestycyjnych 4. Liczba wizyt studyjnych
			Pozyskanie inwestorów tworzących miejsca pracy dla kobiet	ARP samorządy gminne	1. Liczba nowych podmiotów oferujących zatrudnienie kobiet
			Promowanie wśród lokalnych pracodawców instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie, realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy	PUP	1. Liczba przeprowadzonych wizyt u pracodawców promujących działania PUP 2. Liczba spotkań informacyjnych zorganizowanych dla pracodawców
			Ułatwianie kontaktów osób poszukujących pracy z pracodawcami	PUP	1. Liczba zorganizowanych giełd pracy, spotkań z pracodawcami
			Współpraca z pracodawcami w zakresie realizacji instrumentów rynku pracy wspierających tworzenie nowych miejsc pracy	PUP	1. Liczba pracodawców korzystających z poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy I liczba dofinansowanych nowych miejsc pracy

		1.2. Zwiększanie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy	Informowanie o sytuacji i zmianach zachodzących na rynku pracy, w tym upowszechnianie aktualnych danych i prognoz dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody	PUP	1. Liczba upowszechnionych raportów, sprawozdań dot. sytuacji na rynku pracy 2. Liczba grupowych porad i informacji zawodowych
2	Przeciwdziałanie bezrobociu	2.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Pomoc osobom bezrobotnym w wejściu/ powrocie na rynek pracy	PUP	1. Liczba osób bezrobotnych które podjęły zatrudnienie, w tym za pośrednictwem PUP 2. Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte poszczególnymi formami wsparcia oferowanymi przez PUP
			Pozyskiwanie funduszy (np. ze środków EFS) na wspieranie polityki rynku pracy	PUP	1. Wartość pozyskanych środków i liczba osób objętych programami/ projektami
			Opracowanie programów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	PUP	1. Liczba opracowanych programów/projektów
		2.2. Udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy	Realizacja usługi poradnictwa zawodowego, w tym wykorzystywanie zindywidualizowanych metod podczas pracy z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy	PUP	1. Liczba indywidualnych porad zawodowych 2. Liczba grupowych porad zawodowych i łączna liczba uczestników
			Motywowanie osób najbardziej oddalonych od rynku pracy do podejmowania aktywności zawodowej poprzez indywidualną pracę doradcy zawodowego z wykorzystaniem niestandardowych metod pracy	PUP	1. Liczba osób objętych wsparciem

		Organizowanie szkoleń oraz finansowanie egzaminów zawodowych, studiów podyplomowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu zwiększenia ich mobilności zawodowej oraz dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy.	PUP	1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, studiach podyplomowych oraz osób, które zdały egzamin zawodowy
		Realizacja usługi pośrednictwa pracy	PUP	1. Liczba wydanych skierowań do pracy
		Realizowanie programów rynku pracy wspierających aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy	PUP	1. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy uczestniczących w programach rynku pracy
	2.3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	Promowanie samozatrudnienia i możliwości otrzymania przez osoby bezrobotne wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne podmioty i instytucje	PUP	1. Liczba spotkań promujących samozatrudnienie 2. Liczba ogłoszeń i wydanych materiałów promocyjnych
		Organizowanie szkoleń/ warsztatów dotyczących formalnych aspektów podejmowania działalności gospodarczej	PUP	1. Liczba osób kończących szkolenie/warsztaty
		Przyznawanie osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	PUP	1. Liczba osób, którym PUP przyznał wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej
		Promowanie i wspieranie spółdzielczości socjalnej	PUP, ośrodki pomocy społecznej, samorządy gminne, organizacje pozarządowe	1. Liczba inicjatyw promujących spółdzielczość socjalną 2. Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych

		2.4. Wspieranie przedsiębiorców w utrzymaniu miejsc pracy zagrożonych likwidacją z powodu COVID-19	Przyznawanie i wypłata wsparcia finansowego na pokrycie kosztów prowadzenia działalności i dofinansowania wynagrodzeń	PUP	1. Liczba podmiotów, które otrzymały wsparcie 2. Liczba pracowników, na których zostało przyznane dofinansowanie wynagrodzenia
3	Zwiększenie zakresu współpracy Powiatowego Urzędu Pracy z lokalnymi partnerami	3.1. Budowanie trwałych relacji między Powiatowym Urzędem Pracy a lokalnymi przedsiębiorcami	Wspieranie lokalnych pracodawców w pozyskiwaniu nowych pracowników	PUP	1. Liczba zrealizowanych ofert pracy zgłoszonych do PUP
			Badanie potrzeb zatrudnieniowych pracodawców		1. Liczba pracodawców objętych badaniem potrzeb 2. Liczba kontaktów pośredników pracy z pracodawcami
			Aktywna współpraca z pracodawcami w zakresie efektywnej realizacji usług i instrumentów rynku pracy	PUP	1. Wskaźnik zatrudnienia po okresie wsparcia ze środków publicznych 2. Wskaźnik realizacji zgłoszonych do PUP ofert pracy
		3.2. Rozwijanie współpracy z gminami, ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, organizacjami pozarządowymi i innymi uczestnikami rynku pracy	Nawiązywanie współpracy przy realizacji wspólnych projektów i programów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	PUP, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, PCPR, organizacje pozarządowe	1. Liczba realizowanych projektów/ programów, w tym projektów partnerskich
			Aktywizacja wspólnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy i ośrodków pomocy społecznej	PUP, ośrodki pomocy społecznej	1. Liczba osób aktywizowanych wspólnie przez PUP i ośrodki pomocy społecznej
4	Edukacja dostosowana do potrzeb rynku pracy	4.1. Promowanie idei kształcenia ustawicznego i zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych	Zwiększanie świadomości osób bezrobotnych na temat korzyści płynących z kształcenia ustawicznego oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez organizowanie spotkań promujących ideę	PUP	1. Liczba zorganizowanych spotkań promujących ideę kształcenia ustawicznego

		Promowanie kształcenia zawodowego wśród absolwentów szkół podstawowych	szkoły podstawowe, zasadnicze szkoły zawodowe i technika	1. Liczba zorganizowanych spotkań promujących kształcenie zawodowe
		Zachęcanie osób bezrobotnych do zmiany/poszerzenia kwalifikacji zawodowych; promocja mobilności zawodowej	PUP	1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, studiach podyplomowych oraz osób, które zdały egzamin zawodowy umożliwiające uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu
		Promocja i wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników	PUP	1. Liczba pracodawców i pracowników uczestniczących w szkoleniach finansowanych z KFS
	4.2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy	Stymulowanie współpracy pomiędzy szkolnictwem ponadpodstawowym oraz wyższym, a lokalnymi przedsiębiorcami w celu dostosowania kierunków kształcenia do realnego zapotrzebowania lokalnego rynku pracy	Starostwo powiatowe	1. Liczba podpisanych porozumień
		Poszerzenie oferty kształcenia przez szkoły ponadpodstawowe i policealne o nowe kierunków kształcenia dostosowane do potrzeb gospodarki	Starostwo powiatowe	1. Liczba nowych kierunków kształcenia

5	Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy	5.1. Podnoszenie jakości usług świadczonych przez pracowników Urzędu	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników Urzędu Pracy	PUP	1. Liczba pracowników PUP uczestniczących w szkoleniach
			Zwiększenie efektywności i skuteczności działań podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych	PUP	1. Wskaźniki efektywności kosztowej i zatrudnieniowej
		5.2. Zwiększenie interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy	Poszerzenie zakresu usług świadczonych drogą elektroniczną / on-line	PUP	1. Liczba spraw załatwionych przez klientów PUP drogą elektroniczną/ lub liczba spraw załatwionych drogą elektroniczną
			Rozwój systemu wymiany informacji między instytucjami	PUP	1. Liczba instytucji, z którymi realizowana jest wymiana informacji w systemie informatycznym
		5.3. Monitorowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy	Prowadzenie badań i analiz lokalnego rynku pracy	PUP	1. Liczba przeprowadzonych badań i analiz lokalnego rynku pracy
			Cykliczne prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie stalowowolskim	PUP	1. Liczba opracowanych raportów

9. Spójność Programu z innymi dokumentami strategicznymi

Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie stalowowolskim na lata 2021-2025 jest spójny z założeniami Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Strategii Rozwoju Powiatu Stalowowolskiego na lata 2017-2023 oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Stalowowolskiego na lata 2021-2030.

Spójność z poszczególnymi dokumentami przedstawiono na poniższych schematach.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

Obszary	Cel główny	Wyzwania	Cele szczegółowe	Kierunki interwencji
Kapitał ludzki	Wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce.	Umiejętności	Podnoszenie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych	Lepsze dopasowanie edukacji i uczenia się do potrzeb nowoczesnej gospodarki
Spójność społeczna		Demografia i rynek pracy	Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy	Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Obszar tematyczny	Cel główny	Priorytety	Cele szczegółowe	Kierunki działań
Kapitał ludzki i społeczny	Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców	Edukacja	Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości edukacji i dostępności usług edukacyjnych ➤ Rozwój oferty edukacyjnej, jakości kształcenia i wspierania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy ➤ Rozwój nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej ➤ Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz rozwój placówek kształcenia ustawicznego ➤ Rozwój edukacji nieformalnej
		Rynek pracy	Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktywizacja zatrudnienia i utrzymanie zatrudnienia ➤ Miejsca pracy dobrej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Stalowowolskiego na lata 2017- 2023

Obszar	Cel operacyjny	Zadania
Edukacja	Systematyczna adaptacja oferty edukacyjnej do zmieniającego się rynku pracy i potrzeb edukacyjnych społeczeństwa oparta na efektywnym zespole edukatorów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie współpracy szkół średnich z instytucjami rynku pracy i pracodawcami ➤ Uruchomienie nowych mechanizmów promocji i wykorzystania zasobów szkolnictwa wyższego z udziałem instytucji rynku pracy i szkół średnich z terenu powiatu ➤ Rozwój systemu edukacji przez całe życie
Rynek pracy i rozwój przedsiębiorczości	Rozwój współpracy międzysektorowej sprzyjający optymalnemu wykorzystaniu zasobów rynku pracy w tym: zasobów ludzkich, gospodarczych i publicznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identyfikacja nisz rynkowych i ich zagospodarowanie ➤ Inicjowanie współpracy różnych podmiotów, instytucji i samorządów w pozyskiwaniu nowych, atrakcyjnych terenów inwestycyjnych ➤ Wsparcie przedsiębiorczości poprzez ściślejszą współpracę z samorządem, promocję, promocja lokalnych produktów, szkolenia dla przedsiębiorców, promowanie - budowa terenów inwestycyjnych ➤ Uruchomienie doradztwa zawodowego w szkołach ➤ Wypromowanie systemu współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, szkołami oraz PUP poprzez analizy, spotkania, wymianę mailową ➤ Wytypowanie koordynatora do współpracy między ww. podmiotami, stworzenie stanowiska oświaty ➤ Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych ➤ Wspieranie samozatrudnienia przedsiębiorczych mieszkańców powiatu, w szczególności kobiet

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Powiatu Stalowowolskiego na lata 2017- 2023

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Stalowowolskiego na lata 2021-2030.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
Wspieranie osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i seniorów	Rozwój systemu wsparcia i aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez ukierunkowanie i usystematyzowanie działań PUP w Stalowej Woli.
Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie stalowowolskim	Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja projektów i programów skierowanych do osób bezrobotnych ➤ Realizacja różnorodnych form wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy
	Intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości ➤ Wsparcie podmiotów gospodarczych na lokalnym rynku pracy w tworzeniu nowych miejsc pracy
	Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich w kierunkach zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z pracodawcami oraz jednostkami oświatowymi w zakresie profilowania szkolenia zawodowego młodzieży i dorosłych ➤ Dostosowanie oferty edukacyjnej w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy ➤ Współfinansowanie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Stalowowolskiego na lata 2021-2030